

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. Гласник РС", број 101/2005) **Савет Високе школе струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици на седници одржаној дана 12.12.2017. године, донео је**

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником **ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА И ТРЕНЕРА СУБОТИЦА, Банијска број 67.** (у даљем тексту установа), уређује безбедност и здравље на раду, у складу са нормама утврђеним позитивним законским прописима.

Члан 2.

У Установи се рад организује тако да сви запослени могу обављати радне активности без опасности за живот и здравље.

Организовање рада је засновано на законом и другим позитивним прописима утврђеним мерама и нормативима којима се обезбеђује безбедност и здравље на раду.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду у Установи имају:

- сви запослени и
- сва друга лица која обављају рад у Установи, по било ком основу.

Члан 4.

Запослени имају право и дужности да се код заснивања радног односа или промене радног места у Установи упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Запослени имају право да се упознају са спроводјењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 5.

Када због уводјења нове технологије нису прописане мере безбедности и здравља на раду на тим технологијама, Установа до доношења одговарајућих прописа, примењује опште познате мере безбедности и здравља на раду.

Под опште познатом мером сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог, применом постојећих средстава.

Члан 6.

Безбедни услови рада остварују се применом савремених организационих, техничких, здравствених, социјалних и других мера и средстава, којима се обезбеђује:

1. да се радна средина пројектује, изгради и одржава тако да се рад обавља према природи посла, применом мера заштите од опасности по живот и здравље запосленог;

2. да се радни услови прилагоде физичким и психичким способностима запослених, а организација и технологија рада поставе тако да запослени обавља рад у најповољнијим условима;
3. да електричне инсталације и инсталације флуида буду пројектоване, изведене и одржаване у складу са техничким прописима, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду, на начин који обезбедјује потребну сигурност запослених;
4. да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада хемијске, физичке и биолошке штетности не буду изнад дозвољених граница, а микроклима и осветљење у складу са прописаним нормативима, техничким мерама, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду;
5. да машине, алати, опрема и друга техничка средства буду пројектована, постављена и употребљавана на начин који обезбедјује потребну сигурност запослених,
6. да се опасне материје, које могу проузроковати професионална обољења или повреде на раду, употребљавају само у условима који обезбедјују одговарајућу сигурност запослених и заштиту животне средине и
7. да се средства и опрема личне заштите употребљавају само када не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Права запослених

Члан 7.

Запослени има право на услове рада који му обезбедјују безбедан рад.

Запослени има право да обавља рад према здравственим способностима и да стручно буде оспособљен за безбедан рад.

Члан 8.

Запослени има право на одговарајућа средства личне заштите, ако се опасност и штетности на раду не могу отклонити на други начин.

Средства личне заштите запослених морају бити у исправном стању.

Члан 9.

Врста средстава личне заштите и послови за чије обављање је потребно њихово коришћење утврђују се посебним општим актом.

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот или здравље, због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду за време док се оне не спроведу.

Члан 11.

Запослени има право да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу и заштитом здравља на раду.

Захтев за остваривање права запослени подноси Одбору за безбедности и здравље на раду.

Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 30 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере заштите на раду нису спроведене, може се обратити и надлежној инспекцији рада.

Обавезе запослених

Члан 12.

Запослени је дужан да рад обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и заштите здравља и безбедности других запослених у Установи.

Члан 13.

Запослени је дужан да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и да средства личне заштите користи у складу са утврђеном наменом.

Члан 14.

Пре почетка рада, запослени је дужан да провери исправност сигурносних уредјаја, орудја за рад и средстава личне заштите.

О уоченим недостацима, кваровима или другим појавама које би могле да угрозе здравље и безбедност на раду запослени је дужан да одмах обавести непосредног руководиоца.

Члан 15.

Запослени је дужан и да:

- се стручно оспособљава и да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- правилно рукује орудјем за рад и опасним материјама, поступа по упутству производјача, упутству за безбедан рад и спроводи мере безбедности и здравља на раду;
- наменски користи средства и опрему личне заштите, да са њима пажљиво рукује и одржава их у исправном стању;
- пре почетка рада провери исправност орудја, уредјаја и алата којима рукује и средства личне заштите;
- ради на начин како је то технологијом процеса рада утврђено;
- одмах обавести непосредног руководиоца о кваровима и недостацима који би могли угрозити безбедност на раду;
- своје радно место одржава чисто и у исправном стању;
- одмах пријави сваку повреду на раду;
- за време рада не конзумира алкохол и друга средства зависности и
- се подвргне провери да је под дејством алкохола и других средстава зависности.

Одговорност запослених

Члан 16.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду чини повреду радне обавезе.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите или одбије да поступа по упутствима неосредног руководиоца може бити удаљен са радног места.

Директор

Члан 17.

Директор обезбедјује услове за организовање и спроводјење мера безбедности и здравља на раду у Установи, у складу са техничко-технолошким и организационим потребама.

У области безбедности и здравља на раду директор има право да:

- прати стање спроводјења мера безбедности и здравља на раду;
- прати извршавање годишњег програма мера безбедности и здравља на раду;
- прати рад запослених на руководећим радним местима из области безбедности и здравља на раду;
- врши надзор над применом мера безбедности и здравља на раду по периодичним прегледима и испитивањима у Установи и
- упозори запосленог и донесе решење о престанку радног односа због повреде радне обавезе из области безбедности и здравља на раду.

Члан 18.

Директор је дужан да:

- утврди обим, начин и рокове прегледа и испитивања оруђа за рад, електричних инсталација и инсталација флуида, поступак његовог одржавања у исправном стању и вођење евиденције о одржавању;
- донесе програм мера за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду;
- донесе годишњи програм оспособљавања запослених из области безбедности и здравља на раду;
- утврди начин оспособљавања лица за безбедан рад и здравље на раду;
- утврди случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности;
- информише запослене о уоченим проблемима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
- сарађује са инспекцијом рада и другима надлежним органима;
- донесе акт о радним местима са посебним условима рада, односно да донесе акт о процени ризика на начин и по поступку прописаним законом и
- врши друге послове из области безбедности и здравља на раду који су утврђени позитивним прописима ако њихово вршење, права, обавезе и одговорности није пренео на друга лица.

Члан 19.

У спровођењу мера безбедности и здравља на раду, директор има право и обавезу да:

1. забрани рад у Установи којом руководи, уколико је дошло до непосредне опасности по живот и здравље запослених;
2. забрани рад запослених који се не придржавају прописаних мера заштите на раду и упутстава, који не користе средства и опрему личне заштите, или одбију да поступе по упутству за безбедан рад, уколико је непосредни руководилац пропустио да изврши ту обавезу;
3. врши контролу извршавања обавеза из области безбедности и здравља на раду, непосредних руководилаца;
4. предузимање хитних мера у случају да запослени одбије да ради јер нису обезбеђене прописане мере безбедности и здравља на раду;
5. предложи програм мера за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду у организационом делу друштва којим руководи;
6. спроводи програм мера безбедности и здравља на раду и обавезе утврђене посебним правилницима из области безбедности и здравља на раду и

7. предузме и изврши задатке руководиоца одељења уколико их руководилац одељења благовремено не изврши или организационо није утврђено његово постојање у одређеном сектору.
Директор је одговоран за стање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у Установи.

Члан 20.

У спровођењу мера безбедности и здравља на раду, права и обавезе руководиоца су да:

1. обезбеди потребну документацију за оруђа за рад, инсталације, грађевински објект и опасне материје сходно одредбама позитивних прописа;
2. врши преко овлашћених лица, прописана испитивања оруђа за рад, инсталација и радне средине;
3. организује испитивање микроклиме у радним просторијама,
4. отклони недостатке утврђене решењем инспекције рада и о томе обавести директора;
5. свакодневно, пре почетка и у току рада контролише исправност оруђа, уређаја и алата, и исправност заштитних уређаја на оруђима за рад;
6. се стара да се оруђа за рад, уређаји и алати користе на начин на који је то прописано у скаду са технологијом процеса производње,
7. одмах предузме мере за отклањање кварова и других недостатака који би могли угрозити безбедност на раду и обустави рад на одређеном месту док се не отклоне недостаци;
8. новозапосленог или при распоређивању односно одређивању конкретних задатака, упозна са опасностима, штетностима и мерама заштите на раду, организацијом рада, упутством за руковање оруђима и уређајима и провери знање и способност запосленог за безбедан рад;
9. на видном месту истакне упутства за безбедан рад;
10. се стара да се опрема и средства заштите наменски користе и да их употребљавају само запослени којима је поверена;
11. поднесе пријаву директору против запосленог, који се не придржава прописаних мера
12. безбедности и здравља на раду и упутстава и који не користи средства и опрему личне заштите, или
13. одбије да поступи о упутству за безбедан рад;
14. искључи из употребе средства рада и средства личне заштите запосленог ако су неисправна или због насталих промена угрожавају његов живот или здравље;
15. поднесе пријаву директору против запосленог који је под утицајем аклохола или других средстава зависности;
16. када запослени одбије да ради, ако сматра да му прети непосредна опасност по живот или здравље због тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду, ако нису постављене прописане заштитне направе на оруђу на механизован погон, или ако кварови и недостаци угрожавају безбедан рад, одмах предузме мере да се недостаци отклоне;
17. поднесе пријаву против сваког запосленог који учини повреду радне обавезе у вези безбедности и здравља на раду предвиђене општим актом или уговором о раду;
18. пријави сваку повреду на раду у року од 24 часа надлежним органима, као и да обавести директора;
19. сарађује са свим надлежним лицима и органима у циљу побољшања услова рада и безбедности и здравља на раду;

20. одговоран је за приступ местима где постоји озбиљна и одређена опасност, где могу да имају приступ само запослени којима су дата одговарајућа упутства;
21. забрани употребу неисправних оруђа за рад, средстава и опреме личне заштите и
22. обезбеди хигијенске услове у радним просторијама.

Руководилац је одговоран је за стање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у Установи.

Члан 21.

Запослени су осигурани од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом у складу са одредбама позитивних прописа.

Послови безбедности и здравља на раду у Установи

Члан 22.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са одредбама закона о безбедности и здрављу на раду.

Стручне послове безбедности и здравља на раду може да обавља један или више запослених који имају положен стручни испит или правно лице односно предузетник који има лиценцу.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља и сам послодавац без положеног стручног испита ако има до десет запослених у складу са одредбама закона о безбедности и здравља на раду.

Одлуку о томе да ли ће послове безбедности и здравља на раду обављати запослени у Установи или правно лице односно предузетник, доноси директор.

Члан 23.

Лице за безбедност и здравље на раду у Установи обавља следеће послове:

- учествује у припреми акта о процени ризика;
- врши контролу и даје савете директору у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине у сарадњи са руководиоцем одељења;
- предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
- забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;
- сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду и води евиденције у области безбедности и здравља на раду у Установи.

Ако је лице за безбедност и здравље на раду правно лице односно предузетник,

његова права, обавезе и одговорности из области безбедности и здравља на раду се уређују посебним уговором који закључује директор Установе са овлашћеним лицем правног лица односно предузетника.

Лице за безбедност и здравље на раду за свој рад у спровођењу мера безбедности и здравља на раду непосредно је одговоран директору Установе.

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 24.

Директор или лице које он овласти разматра стање безбедности и здравља на раду најмање једанпут годишње.

Директор или лице које он овласти доноси општа акта, односно одлуке којима се на општи начин уређују поједина питања у погледу обезбеђивања и унапређивања безбедности и здравља на раду, у складу са законом и општим актима Установе.

Члан 25.

У обезбеђивању и унапређивању заштите на раду Директор или лице које он овласти има нарочито следеће задатке:

- прати извршавање програма мера из области безбедности и здравља на раду;
- разматра извештаје, анализе и предлоге директора Друштва из области безбедности и здравља на раду и
- обавља друге задатке сходно одредбама позитивних прописа.

Одбор за безбедност и здравље на раду

Члан 26.

У установи се образује Одбор за безбедност и здравље на раду по потреби.

Одбор из става 1. Овог члана има три члана. Једног члана из реда запослених именује Директор Установе, док остале чланове Одбора бирају запослени.

Члан 27.

Поступак избора и начин рада Одбора за безбедност и здравље на раду, као и његов однос са синдикатом уредјују се посебним општим актом.

Члан 28.

Одбор за безбедност и здравље на раду:

- има право увида у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду;
- има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду;
- има право да буде информисан о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду;
- даје предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
- захтева да се предузму одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожавају безбедност и здравље на раду;
- може да захтева вршење надзора од стране инспекције рада ако сматра да директор није спровео одговарајуће мере из области безбедности и здравља на раду и

- има право да присуствује инспекцијском надзору из области безбедности и здравља на раду.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 29.

Установа је дужна да обезбеди да се запослени код заснивања радног односа пре почетка рада обучи из материје безбедности и здравља на раду, упозна са условима рада, опасностима и штетностима у вези са радом, односно са мерама и средствима заштите, а у току рада да се стара о употпуњавању знања из области безбедности и здравља на раду.

Упознавање запослених са условима рада, опасностима посла и мерама и средствима заштите врши се у виду семинара, курса или предавања, односно на други погодан начин, како би се оспособили за безбедан и сигуран рад зависно од технолошког процеса и процеса рада уопште на послу на коме ће радити.

Запослени на пословима руководиоца су дужни да обнављају и проширују своје знање из области безбедности и здравља на раду, пошто морају поседовати комплетна знања из ове области која су им неопходна за редовно обављање свог посла, као и ради упознавања запослених који раде у Установи, чији су они руководиоци.

Члан 30.

Установа је дужна да донесе посебан програм мера о обучавању запослених којима се обезбедјује његово стручно и практично оспособљавање за безбедан рад на извршавању послова.

Програм обучавања и васпитања запослених из области безбедности и здравља на раду се усаглашава са процесом и развојем технологије рада.

Члан 31.

Програм оспособљавања запослених садржи:

- оспособљавање новопримљених запослених;
- оспособљавање запослених који се распоређују на друга радна места;
- оспособљавање запослених у току рада;
- проверу знања и оцењивање;
- евиденцију о оспособљености и
- одговорност за спровођење оспособљавања.

Члан 32.

По завршеном обучавању из области безбедности и здравља на раду Установа је дужна да изврши проверу способности запосленог за самосталан безбедан рад на пословима које обавља.

Члан 33.

Запослени на руководећим пословима је дужан да при одређивању послова упозори запосленог на опасности и штетности и на мере безбедности и здравља и на поступак спровођења мера безбедности и здравља на раду.

Члан 34.

Установа је дужна да свако лице које се по било ком основу налази у радној околини упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, на заштитне мере које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне кретања.

ПОВРЕДЕ НА РАДУ

Члан 35.

Повредама на раду сматрају се повреде проузроковане на послу, на путу од стана до места рада и обратно, на службеном путу као и све друге повреде настале због и у вези са извршењем посла.

Члан 36.

Сваку повреду на раду, запослени је обавезан да пријави непосредном руководиоцу.

Ако због теже повредјености, односно нагло обољења запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекне у радној околини.

Члан 37.

Непосредни руководилац је дужан да кад сазна за повреду на раду или нагло обољење запосленог, одмах о томе обавести директора или лице запослено на пословима безбедности и здравља на раду и сачини записник о повреди на раду.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писаној форми, пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од три узастопна радна дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези с радом запосленог.

Члан 38.

Установа је дужна да за случај повреде или изненадне болести запосленог обезбеди пружање прве помоћи, да изврши евакуацију запослених на начин који је прилагодјен природи делатности Установе, организује потребне контакте са одговарајућим службама, пре свега хитне помоћи, хитне медицинске неге, спасавања противпожарне заштите, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање помоћи, спасавање и евакуацију у случају могуће опасности.

Члан 39.

Установа је дужна да запосленом, повређеном на раду, изда прописану исправу о повреди на раду одмах, а најкасније у року од 24 часа од дана сазнања за насталу повреду.

Члан 40.

За повреде радне обавезе у вези са безбедношћу и здрављем на раду, предвиђена је одговорност сходно одредбама општих аката у Установи и позитивним прописима.

Члан 41.

Повреде радне обавезе запосленог из области безбедности и здравља на раду су:

- ако дође на посао под дејством наркотика, алкохола или других средстава зависности, односно у таквом психичком стању да не може безбедно да ради;

- ако одбија да ради по прописима, односно упутствима непосредног руководиоца а постоји озбиљна могућност да може наступити опасност по безбедност запосленог или других запослених;
- ако послове на радном месту обавља супротно од утврђеног начина, или ако при раду не примењује прописане нормативе заштите на раду, чиме се умањује безбедност на раду;
- ако не употребљава или употребљава на непрописан начин лична заштитна средства;
- ако користи неисправна оруђа за рад, уређаје или друга средства рада, а зна или је могао да зна да су неисправна, и да као таква представљају опасност на раду;
- ако скида, замењује или при раду не користи заштитне направе, уређаје или их неправилно употребљава;
- ако самовољно обавља послове који не спадају у његов опис послова из Правилника о организацији и систематизацији послова односно уговора о раду и ако не напусти радно место и не поступи по решењу директора у случају привременог удаљења са радног места.

ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 42.

У Установи се води и чува евиденција о:

- радним местима са повећаним ризиком,
- запосленима распоредјеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоредјених на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту и
- пријавама о повредама на раду.

Евиденција се води на начин како је то прописано позитивним прописима.

Члан 43.

Евиденцију о оспособљености запослених води лице задужено за послове безбедности и здравља на раду.

Лице задужено за послове безбедности и здравље на раду подноси годишњи извештај о безбедности и здрављу на раду директору и Одбору за безбедност и здравље на раду у Установи ако је то предвиђено.

ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 44.

Жене, омладина и инвалиди имају право на посебну заштиту на раду.

Установа се посебно стара о остварењу одговарајућих услова за рад ових запослених.

Члан 45.

Запосленим женама није дозвољен ручни пренос терета тежег од 15 кг.

Трудницама и мајкама са децом старости до 3 година живота, као и запосленом млађем од 18 година живота, забрањен је ноћни рад, у времену од 22 до 05 часова наредног дана и рад дужи од пуног радног времена.

Запосленом коме је због инвалидности , надлежни здравствени орган према преосталог радној способности одредио радно време краће од пуног радног времена , тако одредјено радно време не може се повећати.

Запослени који је због смањене здравствене или радне способности, професионалном рахабилитацијом оспособљен за обављање одредјених послова, Установа ће обезбедити радне задатке, односно послове за које је професионалном рехабилитацијом оспособљен, ако такви послови постоје у Установи.

Члан 46.

Лице задужено за послове безбедности и здравље на раду подноси Одбору за безбедност и здравље на раду годишњи извештај о условима рада жена, омладине и инвалида.

НАБАВКА ОРУЂА ЗА РАД И СРЕДСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 47.

На пословима где се применом техничких и осталих заштитних мера на раду не могу потпуно отклонити извори опасности, запослени користе средства личне заштите и опреме.

Снабдевање запослених заштитном обућом, одећом и осталим средствима личне заштите и опреме одређено је одговарајућим стандардима.

Члан 48.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства личне заштите на раду и личне опреме преко реверса, уз напомену о року трајања овог средства.

У реверс се уноси датум издавања и да ли је средство ново или је већ употребљавано као и дан истека рока трајања средстава личне заштите, односно опреме.

Није дозвољена употреба средстава личне заштите и личне опреме на раду која услед дотрајалости или оштећења не заштићују запосленог од штетности којима је изложен.

Дотрајала или оштећена средства личне заштите, без обзира на то што им рок трајања није доспео, замењују се исправним, уз повраћај оштећених, односно неупотребљивих.

По пријави оштећења од стране запосленог, непосредни руководиоца, односно лице задужено за послове безбедности и здравља на раду обавезно сачињава записник о узроцима оштећења.

Члан 49.

Средства личне заштите и личне опреме користе се само у за то одређене сврхе у току радног времена и на пословима у Установи.

Забрањено је користити средства личне заштите на раду и личне опреме у приватне сврхе.

Запослени који по било ком основу престане да ради у Установи , обавезан је да врати средства личне заштите и личне опреме или да према књиговодственом стању накнади његову противвредност.

Члан 50.

За свако оштећење или губитак средстава за личну заштиту и личну опрему до кога је дошло услед немарности или непажње, запослени је дужан да накнади штету.

Свако лично заштитно средство или лична опрема који из било којих разлога постану неупотребљиви, морају се повући из употребе и расходовати.

Одлуку о расходовању доноси Одбор за безбедност и здравље на раду, односно други надлежан орган ако је тако уредјено општим актима у Установи.

ПОСТУПАК ПРЕГЛЕДА, ИСПИТИВАЊА И ОДРЖАВАЊА ОРУДЈА ЗА РАД И ШТЕТНОСТИ

Члан 51.

Ради предузимања одговарајућих превентивних мера, а у циљу повећања степена безбедности и здравља на раду, у Установи се врше периодични прегледи и испитивања орудја за рад и уредјаја, хемијских и биолошких штетности.

Периодични прегледи и испитивања у Установи се врше на период од три године ако другачије није регулисано позитивним прописима овим општим актом или појединачним актом директора.

Члан 52.

Од орудја за рад и уредјаја у Установи периодично се прегледају:

- електрични уредјаји и инсталације и
- ручни механизовани и други алати.

Стручни налаз и извештај о извршеном прегледу и испитивана орудја за рад и уредјаја издаје правно лице које испуњава услове сходно одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду за обављање послова прегледа и испитивања.

Одржавање орудја за рад и уредјаја у Установи врше запослени који њима рукују у складу са упутством за руковање и одржавање и овлашћена лица ван Установе ако се ради о електричним инсталацијама.

Евиденцију о одржавању орудја за рад и уредјаја у Установи врши лице задужено за послове безбедности и здравља на раду.

НАЧИН И ПОСТУПАК УПУЋИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 53.

Сваки запослени пре ступања на рад у Установи подвргава се лекарском прегледу, ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 54.

Послове код којих постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом не могу да обављају запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да обављају послове који би могли изазвати опасне последице по њихову околину и по њих саме.

Запослени који су склони професионалним обољењима и повредама на раду морају се са послова на којима може доћи до ових обољења, анексом уговора о раду распоредити у складу са општим актом о организацији и систематизацији послова.

Члан 55.

Запослени који се у току рада анексом уговора о раду распореди на послове на којима постоји повећана опасност од повреда или здравствених оштећења, морају поред опште здравствене способности испуњавати и посебне здравствене услове за рад на таквим пословима.

ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ НА РАДУ ИЛИ ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДУ

Члан 56.

Прву помоћ у случају повреде, тровања или наглог обољења за време рада пружају:

- непосредни руководиоца;
- лице задужено за послове безбедности и здравља на раду;
- сваки запослени који се затекне у радној околини, према својим могућностима и знању.

На предлог лица задуженог за послове безбедности и здравља на раду, директор доноси одлуку којом се одређују запослени за пружање прве помоћи и за које се организује обучавање.

Члан 57.

Позитивним прописима о вођењу евиденције у области безбедности и здравља на раду прописан је начин вођења евиденције о повредама на раду која се у Установи води у посебној књизи.

Пријава о повреди на раду попуњава се у четири примерка и доставља лекару који је прегледао запосленог који је повређен.

ИНСПЕКЦИЈА РАДА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 58.

Установа је дужна да најмање 8 дана пре почетка рада односно промене услова рада обавести надлежну инспекцију рада.

Обавештење из претходног става доставља лице за безбедност и здравље на раду надлежној инспекцији рада.

Члан 59.

Установа је дужна да омогући надлежном инспектору рада улазак у просторије Установе за време рада.

Установа је дужна да омогући инспектору рада преглед просторија и уређаја, да му запослени дају потребна обавештења и да му ставе на увид исправе, односно податке потребне за вршење надзора над применом одредби Закона о безбедности и здрављу на раду.

Установа је дужна да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Члан 60.

Установа је дужна да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Установа је дужна да извести инспектора рада о извршењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

ЗАБРАНА ВРШЕЊА ПОСЛОВА И УДАЉЕЊА СА РАДА

Члан 61.

Директор Установе ће забранити вршење послова запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите и опреме и ако одбија да поступи по његовим упутствима за безбедан рад.

Због разлога из става 1. овог члана, запослени може бити привремено удаљен са рада, док ови разлози трају.

МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Радне просторије

Члан 62.

Све радне и споредне просторије морају бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљење радних просторија мора бити тако изведено да бљештавошћу не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Зидови и таванице радних просторија морају имати такву боју и површину да упијају што мање светла.

Члан 63.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При том се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 64.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30% до 80% у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 65.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима за вентилацију радних просторија.

Уређаји за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар мора се на време пријавити и отклонити.

Члан 66.

Непосредни руководиоцац је дужан да брине о спровођењу мера за одржавање потребне светлости, топлоте, влажности ваздуха и вентилације у радним просторијама у организационом делу којим руководи.

Орудја за рад

Члан 67.

Оруђа за рад и средства која служе при раду могу се употребљавати само за одређену сврху, којој су намењени.

Сигурност направе и заштита средстава на оруђима и средствима за рад морају се употребљавати према својој намени.

Члан 68.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Запослени је дужан да недостатке и кварове на заштитним средствима одмах пријави непосредном руководиоцу.

Уклањање заштитних направа и уређаја може се вршити у случају потребе само од стране овлашћених лица.

Члан 69.

Одржавање оруђа за рад и уређаја, направа и других средстава могу да врше само овлашћена и стручно оспособљена лица.

Пре пуштања у рад, оруђа за рад и уређаја, направа и других средстава на којим је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционишу, као и да ли на њима постоје заштитна средства.

Бука и вибрација

Члан 70.

Бука и вибрације у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру, како би се спречила обољења запослених.

Бука не сме да прелази дозвољену границу.

Члан 71.

На свим радним местима, где бука прелази дозвољену границу, Установа је дужна да запосленом обезбеди заштитну опрему и средства а запослени је дужан да употребљава средства за заштиту слуха (ушне антифоне, ушне шкољке и сл.)

Електрична струја и електрични уређаји

Члан 72.

Опасна места морају бити обележена видним ознакама, на пример: "опасно по живот" итд.

У просторијама са електричним уређајима дозвољен је приступ само стручним запосленим лицима. Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторије, на дохват руке.

Члан 73.

Металне заштитне кутије за електричне инсталације морају бити уземљене.

У непосредној близини уређаја под електричним напоном морају се поставити табле и натписи којима се упозоравају запослени на опасност од електричне струје.

Члан 74.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити тако изградјене и постављене да се при правилном отварању, под нормалним напоном, не ствара електрични лук.

Члан 75.

Алати и направе са електромоторним погоном морају имати направе против превишеког додирног напона, без обзира на то у каквим се просторијама употребљавају.

Електрични водови и преносне направе и алати смеју се употребљавати само ако су изоловани у складу са нормама о заштити од електричног удара.

Опасне и штетне материје

Члан 76.

Отровне материје морају се држати у подесним посудама на сигурном месту и под надзором.

Могу да се издају само овлашћеним лицима која њима знају да рукују.

Проливане или растурене количине ових материјала морају одмах и с потребном пажњом да се одстране.

Све посуде са отровним садржајем морају да буду означене како не би дошло до замене (на свим посудама треба исписати њихову садржину са ознаком "отров").

ПРОГРАМ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 77.

Ради систематског спровођења и унапређења мера безбедности и здравља на раду, у Установи се доноси годишњи програм мера.

Програмом мера планирају се одредјене мере заштите и обезбедјују финансијска средства за њихову реализацију.

Програм мера доноси директор.

Члан 78.

Програм мера безбедности и здравља на раду обавезно садржи:

- анализу повреда на раду;
- мере које се предвидјају да се у одредјеним роковима приступи решавању проблема из области безбедности и здравља на раду;
- динамику и реализацију програм мера развоја безбедности и здравља на раду и
- обавезе запослених у предузимању мера за реализацију програма, као и обавезе у праћењу и извршавању програма.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду број 523/02 од 19.03. 2008. године.

Члан 80.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

Број: 1744-03/17

Дана: 12.12.2017.године

Председник Савета

др Бранислав Филиповић

Handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'F' followed by a flourish.